

Van de redactie

De rijksbegroting 2012 draagt duidelijk de sporen van de Europese schuldencrisis. Beleid dat recht doet aan kiezersvoorkeuren moet plaats maken voor het op orde brengen van landen met een te grote staatsschuld. Eens te meer blijkt dat de economie moeilijk zonder groei kan functioneren. Ondanks tientallen jaren van economische groei is het moeilijk zonder pijn een welvaartsstapje terug te zetten. Toch zal dat moeten. Politici moeten hun beleid herijken en de regeringscoalitie kan niet de plannen realiseren die ze zich had voorgenomen. Vaak moet ze daarbij opereren zonder een goed economisch kompas omdat economen geen eenduidige oplossing bieden. De economische wetenschap laat het afweten. Ze is niet als de natuurkunde die voortbouwt naar steeds meer inzicht, maar een maatschappijwetenschap, waarbij wetenschappelijke inzichten en politieke voorkeuren met elkaar strijden.

Dit nummer van TvOF gaat in op de huidige financieel-economische worsteling van de Haagse politici.

De Kam geeft een algemeen overzicht van de rijksbegroting 2012 die hij confronteert met de economische werkelijkheid, voor zover we die kennen. Het begrotingstekort wordt verkleind, maar zal dat voldoende zijn? De Kam moet constateren dat ondanks alle maatregelen daartoe, het niet goed gaat met de begrotingsdiscipline.

Gradus plaatst de rijksbegroting in Europees perspectief. Hij constateert dat het kabinet een verstandige stap heeft gezet in de richting van sanering van de overheidsfinanciën. Besluiten over meer bezuiniging moeten z.i. worden uitgesteld tot het voorjaar 2012, waarbij het van groot belang is of de automatische stabilisatoren hun werk naar herstel goed hebben gedaan.

Caminada plaatst kritische opmerkingen bij het belastingplan van het kabinet. Ondanks voornemens het belastingstelsel te vereenvoudigen pakt het kabinet niet door. Het handhaaft meer de status-quo en voert zelfs veranderingen door in een verkeerde richting.

Uitvoerende overheidsorganen zijn vaak het kind van de rekening bij rijksbezuinigingen. Allers gaat in op de consequenties voor gemeenten. Hij constateert dat er voor gemeenten, gezien de aanstaande decentralisaties, te veel onzekerheid bestaat.

De Koning behandelt een aantal maatregelen op het terrein van de sociale zekerheid. Hij geeft aan dat het kabinet, met het oog op demografische ontwikkelingen, zich onvoldoende inspant om de arbeidsparticipatie te bevorderen. Daarvoor zijn volgens hem maatregelen nodig, die vergelijkbaar zijn met maatregelen die thans worden wegbezuinigd.

Leen Hoffman, eindredacteur